

ATLIEKŲ RŪŠIAVIMO EKONOMINĖ NAUDA: GYVENTOJŲ NUOMONĖ

**Enrika Šalaševičiūtė, Gintarė Sartanavičiūtė,
Einaita Naumavičiūtė, Miglė Mileškaitė, Ugnė Marcinkevičiūtė
Rasa Šulcienė (vadovė)**
Kauno kolegija, Menų ir ugdymo fakultetas, Kalbų centras

Adresas: Pramonės pr. 20, 50468 Kaunas, Lietuva
E. puslapis: <https://www.kaunokolegija.lt/>
E. paštas: info@go.kauko.lt
Telefono nr.: + 370 37 35 23 24
Tyrimų kryptis: N012 Ekologija ir aplinkotyra

Tyrimo tikslas. Nustatyti Lietuvos gyventojų nuomonę atliekų rūšiavimo ekonominės naudos srityje.

Tyrimo metodai. Tyrimui atlikti buvo pasirinktas kiekybinis duomenų rinkimo metodas – anoniminė apklausa. Apklausoje dalyvavo Lietuvos gyventojai.

Rezultatai ir / arba išvados. Atlikto tyrimo rezultatai atskleidžia, kad 77 proc. apklaustųjų atliekas rūšiuoja. Net 65 proc. respondentų atsakė, kad atliekas yra būtina rūšiuoti, o 10,7 proc. atsakė, kad rūšiavimas nėra svarbus. 66,3 proc. įmonių, įstaigų organizacijų atliekos yra rūšiuojamos. Didžioji dalis respondentų, net 55,6 proc., rūšiuoja, nes mano, kad tai yra svarbu, norint saugoti gamtą. Atliekų nerūšiuojantys apklausos dalyviai atsakė, kad to nedaro, nes neturi vietos ir sąlygų namuose (13,6 proc.), o 12,8 proc. mano, kad patogiau yra išmesti į vieną konteinerį. Dažniausiai rūšiuojamos atliekos yra popierius, stiklas ir plastikas, o mažiausiai – metalas, maisto atliekos, elektros ir elektrotechnikos atliekos. Tekstilės konteineriais ar stambiagabaričių atliekų aikštele nesinaudoja 40,7 proc. apklausos dalyvių. Tokia pati tyrimo dalyvių dalis nežino, ar rūšiavimas galėtų padėti sumažinti jų mėnesio išlaidas. Net 59,7 proc. mano, kad aplinkos išsaugojimas ir ilgalaikės naudos kūrimas yra svarbiausias ekonominės naudos aspektas. Didžioji dalis respondentų teigia, kad lengvatų skatinimas už aktyvų dalyvavimą rūšiavimo programose yra naudingas. 81,5 proc. tyrimo dalyvavusių asmenų mano, kad visuomenės informavimas ir edukacija apie atliekų rūšiavimą yra svarbūs dalykai. Daugiau nei pusė apklaustųjų nedalyvauja ir nesiruošia dalyvauti specialiose atliekų rūšiavimo programose ar iniciatyvose, o 23,5 proc. dalyvauja, net 16 proc. planuoja tai daryti ateityje. Apibendrinant galima teigti, kad tik 33,5 proc. tyrimo dalyvavusių asmenų teigia patiriantys ar numano patirsiantys finansinę naudą iš atliekų rūšiavimo, mažiau nei pusė respondentų (41,5 proc.) mano, kad svarbiausia atliekų rūšiavimo ekonominė nauda būtų – mažesnė sąskaita už atliekų tvarkymą.

Originalumas ir / arba praktinis reikšmingumas. Atlikus tyrimą, nustatyta atliekų rūšiavimo svarba ir su atliekų rūšiavimu susijusi ekonominė svarba tarp Lietuvos gyventojų. Tyrimo rezultatai parodė, kad gyventojai nėra motyvuojami mokestinėmis ar kitomis lengvatomis rūšiuoti atliekas. Gauti rezultatai gali būti naudojami detalesniems tyrimams atlikti ir atliekų rūšiavimo politikai ir programoms Lietuvoje tobulinti.

Reikšminiai žodžiai: aplinka, atliekos, ekonominė nauda, rūšiavimas